

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 480/2016-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. júna 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Martinom Hurtišom, Advokátska kancelária, Matice slovenskej 17, Prievidza, vo veci namietaného porušenia čl. 13 ods. 4, čl. 19 ods. 1, 2 a 3 a čl. 50 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 54/2013 a jeho rozsudkom z 12. júna 2014 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sžo 93/2014 a jeho rozsudkom z 30. marca 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. mája 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 13 ods. 4, čl. 19 ods. 1, 2 a 3 a čl. 50 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 54/2013 a jeho rozsudkom z 12. júna 2014 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sžo 93/2014 a jeho rozsudkom z 30. marca 2014. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 20. mája 2016.

Zo sťažnosti a z pripojených listinných dôkazov vyplýva, že sťažovateľ pôsobil ako správca konkurznej podstaty.

Na základe podnetu na vykonanie dohľadu nad jeho činnosťou v konkrétne označenom konkurznom konaní Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) z listu Úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru (ďalej len „polícia“) doručeného ministerstvu 9. januára 2012 zistilo, že voči sťažovateľovi bolo vznesené obvinenie za zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b) Trestného zákona a prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. f) Trestného zákona. Sťažovateľ bol 13. decembra 2010 zadržaný a následne 16. decembra 2010 vzatý do väzby, z ktorej bol prepustený 29. decembra 2010. Vyšetrovanie trestnej veci sťažovateľa bolo ukončené 16. augusta 2011 návrhom na podanie obžaloby, pričom súdne konanie sa skončilo oslobodzujúcim rozsudkom.

Ministerstvo rozhodnutím sp. zn. 5321/2012-52SKPII. z 21. septembra 2012 uložilo sťažovateľovi podľa § 36 ods. 1 zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správcoch“) pokutu vo výške 500 € za to, že neoznámil skutočnosti o vznesení obvinenia a o vzatí do väzby bez zbytočného odkladu ministerstvu, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 5 ods. 1 zákona o správcoch.

Na základe opravného prostriedku sťažovateľa rozhodnutím ministra spravodlivosti Slovenskej republiky sp. zn. 5321/2012-52/SKPII.RK z 21. decembra 2012 bola pokuta znížená na 300 €.

Rozsudkom krajského súdu č. k. 1 S 54/2013-42 z 12. júna 2014 bola ako nedôvodná zamietnutá žaloba sťažovateľa proti ministerstvu.

Rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžo 93/2014 z 30. marca 2016 bol potvrdený rozsudok krajského súdu č. k. 1 S 54/2013-42 z 12. júna 2014. Podľa názoru najvyššieho súdu rozhodnou skutočnosťou pre vznik oznamovacej povinnosti v zmysle § 5 ods. 1 zákona o správcoch je vznesenie obvinenia za úmyselný trestný čin, prípadne vzatie do väzby. Na postup v tomto zmysle nemá vplyv rozhodnutie o oslobodení spod obžaloby, keďže povinnosťou správcu je informovať o skutočnostiach, ktoré môžu byť dôvodom na pozastavenie výkonu správcovskej činnosti alebo vyčiarknutie zo zoznamu správcov. Takéto dôvody preukázateľne nastali. V prípade, že správca ministerstvu rozhodné skutočnosti oznámi, ministerstvo rozhodne, či tieto skutočnosti sú také závažné, že zakladajú dôvod na pozastavenie výkonu správcovskej činnosti. Skutočnosti, ktoré nastanú potom, napr. oslobodenie spod obžaloby, nemajú na správne konanie vedené ministerstvom vplyv. Ministerstvo neposudzuje zákonnosť či opodstatnenosť väzby, ale neskúma ani dôvody, pre ktoré bolo voči správcovi vznesené obvinenie. V súvislosti s otázkou uplynutia prekluzívnej lehoty na uloženie pokuty v zmysle § 36 ods. 3 zákona o správcoch treba uviesť, že za moment, keď sa ministerstvo hodnoverne dozvedelo o skutočnostiach zakladajúcich oznamovaciu povinnosť sťažovateľa, možno považovať 9. január 2012, keď bol ministerstvu doručený list polície. Ani predchádzajúci podnet, ale ani medializované informácie nemožno považovať za hodnoverné zistenie skutočností týkajúcich sa porušenia povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 5 ods. 1 zákona o správcoch. Medializované informácie nie sú relevantným podkladom, od ktorých by ministerstvo mohlo odvíjať svoju činnosť a začať voči sťažovateľovi správne konanie. Hoci je pravdou, že podľa § 37 ods. 1 zákona o správcoch je orgán verejnej moci povinný informovať ministerstvo o každom vydanom rozhodnutí, ktoré sa môže dotýkať oprávnenia správcu vykonávať správcovsčú činnosť, nemá táto skutočnosť vplyv na povinnosti správcu podľa § 5 ods. 1 zákona o správcoch. Nesplnenie povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 37 ods. 1 zákona o správcoch neznamená zánik zodpovednosti vyplývajúcej z § 5 ods. 1 zákona o správcoch. Subjektívne skutočnosti na strane správcu, ako napr. vážna choroba, môžu mať vplyv pri

rozhodovaní o výške uloženej pokuty, ale nemôžu správcu úplne zbaviť povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 5 ods. 1 zákona o správcoch.

Podľa názoru sťažovateľa vyšetrovateľ zneužíval Trestný poriadok a vykonštruovane pripravil podklady na jeho trestné stíhanie. Ministerstvo a všeobecné súdy zhodnotili vec tak, že sťažovateľ neoznámil ministerstvu začatie trestného stíhania. Jeho onemocnenie hodnotili, ako keby išlo o chrípku, hoci aj dnes je onkologickým pacientom. Následkom štátneho terorizmu je jeho zdravotný stav taký, že mu odobrali obličku, ale rakovina naďalej pokračovala. V súčasnosti sa podrobuje dialýze, čo je následkom trestného stíhania a terorizmu v roku 2010. Rozhodnutie bolo vydané v rozpore s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, ako aj v rozpore s čl. 13 ods. 4 ústavy. Okrem toho správny orgán nemôže ako predbežnú otázku urobiť úsudok o tom, či a kto spáchal trestný čin, ak patrí o tom rozhodovať súdu. Ak osoba obvinená pre trestný čin nebola odsúdená, nemôže správny orgán dospieť k záveru, že trestný čin spáchala. V takomto prípade treba vychádzať z toho, že trestné stíhanie nemalo byť začaté. Uznesenie o vznesení obvinenia a o väzbe treba považovať za nezákonné.

Sťažovateľ žiada vydať tento nález:

„1. Základné ľudské práva sťažovateľa [REDAKOVANÉ] (...) boli porušené základné ľudské práva sťažovateľa podľa článku 13 ods. 4 a článku 19 ods. 1, 2, 3, článku 50 Ústavy Slovenskej republiky ako aj článok 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 54/2013-42 zo dňa 12.6.2014 a rozsudok Najvyššieho súdu SR č.k. 3Sžo/93/2014 zo dňa 30.3.2014 (správne má byť 30. 3. 2016, pozn.) sa zrušuje a vec sa vracia na Krajský súd v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Ministerstvo spravodlivosti SR je povinné uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 54/2013 a jeho rozsudku z 12. júna 2014, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné sudy.

Proti rozsudku krajského súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru mal najvyšší súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň

v uvedenom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu. Treba tiež dodať, že sťažovateľ využil právo podať odvolanie.

Odlišná je situácia týkajúca sa tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti postupu najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sžo 93/2014 a jeho rozsudku z 30. marca 2016. Túto časť sťažnosti treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Ústavný súd považuje sťažnosť za zjavne neopodstatnenú predovšetkým preto, lebo časť označených článkov ústavy a dohovoru nemá *ratione materiae*, a to už na prvý pohľad, nič spoločné s námietkami, ktoré sú v sťažnosti uplatnené.

Treba vychádzať z toho, že predmetom sťažnosti je uloženie pokuty sťažovateľovi za nesplnenie oznamovacej povinnosti, ktorú mal ako správca konkurznej podstaty.

Sťažovateľ v tejto súvislosti namieta porušenie práva na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe (čl. 19 ods. 3 ústavy), ďalej namieta porušenie práva obvineného, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu (č. 50 ods. 3 ústavy), porušenie práva odoprieť výpoveď (čl. 50 ods. 4 ústavy) a porušenie práva, podľa ktorého trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný, pričom neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie (čl. 50 ods. 6 ústavy).

Z podanej sťažnosti nevyplývajú žiadne také skutočnosti, ktoré by v prípade ich preukázania a opodstatnenosti mohli zakladať porušenie už označených práv.

Ďalšie namietané porušenia práv nemožno považovať za preukázané.

V uvedenej súvislosti ide o právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena (čl. 19 ods. 1 ústavy), na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života (čl. 19 ods. 2 ústavy), na to, že len súd rozhoduje o vine a treste za trestné činy (čl. 50 ods. 1 ústavy), o právo každého, proti komu sa vedie trestné konanie, byť považovaný za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu (čl. 50 ods. 2 ústavy), ako aj na rešpektovanie súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie (čl. 8 ods. 1 dohovoru).

Tieto namietané porušenia práv zakladá sťažovateľ na tom, že jeho trestné stíhanie sa skončilo právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom, teda deklarováním jeho neviny v zmysle obžaloby. Pokiaľ za takejto situácie bola sťažovateľovi uložená pokuta za nesplnenie oznamovacej povinnosti, treba to podľa jeho názoru považovať za porušenie už označených práv.

Úvahy sťažovateľa nemožno akceptovať, pretože oznamovacia povinnosť podľa § 5 ods. 1 zákona o správcoch je daná nezávisle na tom, aký bude konečný výsledok trestného konania. V tejto súvislosti ústavný súd odkazuje na podrobnú a presvedčivú argumentáciu najvyššieho súdu.

Napokon z hľadiska práv, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, treba poukázať na to, že ustanovenie čl. 13 ods. 4 ústavy, podľa ktorého pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel, pričom obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ, nie je základným právom, ale skôr ústavnoprávnym princípom regulujúcim interpretáciu a aplikáciu základných práv, ktoré sú obsiahnuté v druhej hlave druhom oddiele ústavy. Z logiky veci vyplýva, že k porušeniu tohto ustanovenia môže dôjsť iba v súvislosti s porušením niektorého základného práva. Inými slovami, spravidla neprichádza do úvahy porušenie čl. 13 ods. 4 ústavy samostatne.

Ústavný súd dodáva, že vzhľadom na konkrétne tvrdenia obsiahnuté v sťažnosti by prichádzalo prípadne do úvahy porušenie základného práva na inú právnu ochranu na inom orgáne Slovenskej republiky (čl. 46 ods. 1 ústavy), a to vo vzťahu k postupu a rozhodnutiu ministerstva, ako aj porušenie základného práva na súdnu ochranu u toho, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy (čl. 46 ods. 2 ústavy), a to vo vzťahu k postupu a rozhodovaniu krajského súdu a najvyššieho súdu v rámci preskúmania právoplatného rozhodnutia ministerstva vydaného v správnom konaní. Pritom v oboch prípadoch by prichádzalo do úvahy aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z uvedeného aspektu treba z pohľadu ústavného súdu konštatovať, že argumentácia najvyššieho súdu sa javí ako dostatočná, veľmi podrobná a presvedčivá. V žiadnom prípade

nejaví známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti. Skutočnosť, že sťažovateľ má na vec odlišný názor, nemôže sama o sebe zakladať ani porušenie sťažovateľom neoznačeného čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júna 2016